GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata kwartalna złp. 12. N^ER 289. *Poiedynczy numer na welinowym papierze gr. 10.*

PIATEK DNIA 25 LISTOPADA 1831 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzień	godzina	Barometr na 0° r.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
24.	7	27 0, 903	+ 5. 6	+ 1.0	połn. za: wicher	Pochmurno	
	12	„ 0, 850	+ 7. 4	+ 3,0	zachodni „	„ „	
	3	„ 2, 175	+ 4. 7	— 1,0	„ „	„ „	deszcz.
	9	„ 4, 697	— 0. 2	— 0,5	„ „	„ „	„

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Paryż 11 *listopada.* — Onegdey krol i iego rodzina zaszczycili obecnością swoią wystawienie wielkiey opery. J. K. M. za wniyściem do loży krolewskiey i oddaleniem się nayżywszemi okrzykami był pozdrowiony.

J. K. M. udzielił dnia 9 b. m. angielskiemu tu ambassadorowi, lordowi Granville, iako też ambassadorowi tegoż mocarstwa przy wysokiey Porcie, P. Stratford Canning, który udaie się na mieysce swoiego przeznaczenia, prywatne posłuchanie.

Dopełniaiąc nowey municypalney ustawy z dnia 21 marca r. b. przez którą wybór prezydentów i ich zastępców w głównych miastach departamentowych i obwodach, iako też w wszystkich miastach, które liczą przeszło 3000 mieszkańców, koronie zostawiony został, mianował król rozporządzeniem z d. 14 z. m. prezydentów i ich zastępców w departamencie Sekwany i Oasy.

Dnia 6 b. m. w Nancy ulany z bronzu posąg Króla Stanisława Leszczyńskiego odsłoniony został.

Podług dziennika *Messager* w nocy z dnia 5go na 6ty b. m. wykradziono z gabinetu medalów biblioteki krolewskiey następuiące rzeczy: 1) Wielką złotą czarę maiącą sześć calów średnicy, z płaskorzeźbą u spodu, a po kraiach z przylutowanemi bizantyckiemi medalami. 2) W złoto oprawna czara z rzniętym wizerunkiem krόla z pokolenia Sassanidów. 3) Rόżne w grobie Childeryka znalezione przedmioty, iako to: złote pszczoły, rznięty złoty pierścień, i t. d. tudzież złota pieczątka Ludwika XII, dawną złotą bullę, wielki złoty medal Ludwika XIV, na którym wyrznięta iest facyata Luwru. 4) Greckie i rzymskie złote medale, iako to medal Syrakuzy, w liczbie 53, tudzież 3 medale królów Epirotskich: 1) Neoptolema i dwa Pirrhusa; rzęd złotych cesarskich medalów w liczbie 95; medale Sexta Pompeusza aż do Justiniana IIgo; ogółem 3192 sztuk. (5 Nowsze złote medale, a to 37miu królów francuzkich od Karola VII aż do Ludwika XIIIgo, 125 medalów Ludwika XIVgo, 75 Napoleona, 41y Ludwika XVIIIgo i Ka-

rola Xgo, 20 monet bitych na pamiątkę wielkich mężów Francyi od Ludwika XIV i XV, 454 sztuk bitych w porządku panowania Papieżów i 95 innych złotych medalów. Materyalną wartość tych dzieł kunsztu szacuią przeszło 500,000 fr.

W krótce wyydzie z druku trzeci list vicehrabi Cormenin o zwołaniu narodowego kongressu. Pierwszych dwoch listów rozeszło się po Francyi 100,000 exemplarzy.

Jenerałowie i officerowie tuteyszey osady daią dziś dla korpusu officerów tuteyszey gwardyi bankiet w sali wielkiey opery, na którym znaydować się będą xiążęta Orleanu i Nemours, iako też wszyscy ministrowie; 3000 osób, pomiędzy któremi 1000 dam zaproszonych iest na tę świetną ucztę.

Podług listów z Nantu pod dniem 1 b.m. P. Cointré, były officer gwardyi królewskiey i dowódzca baudy Szuanów, i były profekt departamentu Mainy i Loary uwięzionemi zostali przez P. Bagneux.

Haga 14 *Listopada.* — Minister spraw zagranicznych udzielił izbie drugiey stanów jeneralnych wszystkie przełożenia, które poseł J. K. Mci w Londynie Pan von Zuylen Nyevelt konferencyi uczynił.

Poseł angielski miał dnia 9 b. m. u J. K. Mci posłuchanie, które tyczeć się miało teraźnieyszego woyskowego położenia Antwerpii.

Wybuchły w Amsterdamie w ulicy Kalwer dzisieyszey nocy ogień wielkie poczynił spustoszenia. — Podług dzisieyszego Amsterdamskiego kursu, spadły tam wszystkie papiery, ponieważ odebrać miano z Londynu wiadomość, że konferencya przedsęwzięła nowe środki do ukończenia spraw między Hollandyą i Belgią.

Bruxella 14 *Listopada.* — Rozporządzeniem królewskim z d. 12 b. m. mianowanemi zostali Pan Fallon ministrem spraw wewnętrznych, a hr. Merode i Pan de Theus ministrami stanu i członkami rady ministrów. Rozporządzeniem z dnia tegoż Pan van Meulenaer uwolniony został na swą prośbę od ministerstwa spraw zagranicznych, z warunkiem iednak, iż zawiadować nim będzię do pewnego czasu.

W wielu tuteyszych pismach czytamy: "Na piątkowey radzie ministr w podpisał król rozporządzenie, mocą którego PP. Peneranda i F... mianowanemi zostali kommissarzami w Londynie do zawarcia i podpisania układu, ieżeli nadeydzie przyięcie przez Hollandyą 24rechartykułowey konferencyi.

Sądzą, że lord Durham dziś lub iutro do Paryża odiedzie.

Pan Nothomb uda się iako pełnomocny minister do ziednoczonych stanów półnoeney Ameryki.

Wodz naczelny gwardyi narodowey, baron Hooghworst, pisał do wszystkich ministrow o listę należących do gwardyi urzędników, ażeby tych, którzy się ieszcze do służby nie stawili, przymusić do stawienia się.

Minister woienny poiechał w nocy dnia 9 do Namur.

W wielu gazetach ogłoszona wiadomość że bankier Rothschild ziechał do Bruxelli, iest zmyślona. — Mówiono o pożyczce, którą rząd belgiyski chce z nim zawrzeć. Jedna z tuteyszych gazet donosi, że na końcu październiku przychylał się do niey Pan Rothschild, ale przed kilku dniami oznaymił, iż niemoże poty w myść w układy, póki król Hollenderski nie za twierdzi traktatu pokoiu.

Dziennik *Emancipation* donosi: "Rożne poruszenia woyska hollenderskiego, a zwłaszcza zbliżenie się iedney dywizyi do granicy xięstwa Limburgskiego, wznieciły obawę, że Hollendrzy zamyślaią opanować Venloo. Jak tylko wiadomość o tem doszła do rządu, posłał minister woienny jen. Despre rozkaz, aby przedsięwziął potrzebne ostrożności środki. Wysłano kilkunastu ordynansowych officerów dla rozpoznania całey linii."

W dzienniku Antwerpskim czytamy: "Dowiaduiemy się z Paryża z wiarygodnego źródła, że postępowanie króla hollenderskiego bynaymniey rząd tameczny nie obchodzi, i że konferencya niezmiennie postanowienia swe doprowadzić chce do skutku. Położenie nasze iest prawdziwie nie do zniesienia, a ieśli trwać będzie przez zimę, bardziey się pogorszy.,,

Jenerał Belliard, Pan Robert Ader i Pan Lebon rozmawiali przedonegday z królem.

Król posłał burmistrzowi miasta Schaerbeek 100 zł. dla rozdania pomiędzy ubogich swey gminy.

Przybył tu intendent francuzki baron Deniez.

KOPENHAGA 12 *Listopada*. — Tuteysza gazeta handlowa donosi, że tego roku w całem kraju są obfite urodzaie. Wszyskie gatunki zboża są sucho zebrane, wyiąwszy żyto w niektórych okolicach. Owsa i pszenicy iest daleko więcey, niżeli wewnętrzna potrzeba wymaga.

MEDYOLAN 9 *Listopada*. — W uniwersytecie Pawii otworzone zostały d. 4 b. m. nauki uroczystem postawieniem marmurowego popiersia Volty.

— Powszechna gazeta donosi w liście z Rzymu pod d. 31 października: " Pomiędzy przybyłemi tu osobami znayduie się xzężna Berry, która tu wczoray przybyła i zabawić ma dni 14 nim do Neapolu odiedzie.,.

LIZBONA 26 *Października*. — Don Miguel opuścił d. 28 b. m. pałac Queluz w towarzystwie tylko swoiego szambelana hr. Soure i 4 służących i zaiął mieszkanie w tuteyszym pałacu. Wczoray podług gazety dworskiey, przyiął na publicznem posłuchaniu Arcy biskupa Petru, iako noncyusza papiezkiego.

TRYEST 4 *Listopada*. — Przez nadeszły do naszego portu z Dragomester okręt odebraliśmy z tamtąd wiadomości do 24 października, że w Napoli di Romania, rownie iak w całey wschodniey Grecyi spokoyność i dobry porządek aż dotąd niebyły przerwane; na południu panowała także spokoyność, ponieważ Mainoci, którzy uzbroieni w znaczney liczbie znaydowali się na górach, na przełożenie dowódcy francuzkiego powrócili do swych domów. Jednak to stało się przed nieszczęsnem zamordowaniem prezydenta.

LONDYN 11 *Listopada*. — Xięztwo Kumberlandyi dali wczoray dla wielu zagranicznych posłów i ich żon w Kew wielki obiad.

Pełnomocnicy pięciu wielkich mocarstw odbyli wczoray w wydziale spraw zagranicznych 3chgodzinną konferencyą.

Nowoobrany lord prezydent Londynu odprawił wczoray uroczysty wiazd do ratusza. Na danym tam obiedbie z powodu tey uroczystości znaydowali się ministrowie i wiele znakomitych osób. Stół nakryty był na 1300 osób. Po obiedzie nastąpił bal, który trwał przez całą noc.

Mieszkańcy Leeds lękali się przybycia tam Hunta, lecz przeiazd iego przeszedł spokoynie. Wyiazd iego z Preston odznaczył się burzliwemi poruszeniami pospólstwa, które wyłamało więzienia i więźniów wypuściło. Przez nadciągnienie woyska została iednak prędko spokoyność przywrócona. Przy iego wiezdzie do Leeds zebrało się tylko kilkaset ludzi z nayniższych klas ludu, co tryumfatorowi zdawało się bydź bardzo nieprzyiemnem. Obecność iego byłaby pewnie bez żadnego śladu przeszła, gdyby P. Baines niebył popełnił błędu opierania się na publicznym placu iego mowie. Tu oratorska walka ściągnęła wiele ludzi, których liczba na końcu doszła do 7000. Że Hunt przez pochlebstwo ludowi odniosł nad swoim przeciwnikiem zwycięztwo, łatwo się domyślić można; lecz spokoyność publiczna nie była bynaymniey naruszona.

Na ostatniem posiedzeniu birmingskiey politycznej unii nagannano mocno postępowanie P. Hunt, że głosował za bilem reformy, a teraz go wszędzie przed ludem ohydza, co nie zgadza się z charakterem uczciwego człowieka.

"Konferencya (wyraża dziennik Globe) z powodu zamordowania hr. Capod strias zawiesiła swoie obrady względem oznaczenia granic Grecyi.,,

Tenże dziennik donosi, że wielu parów, którzy sprzeciwiali się drugiemu odczytan u bilu reformy, oświadczyli wspierać w tym względzie nowy plan rządu.

Zapowiedziane na dzień wczorayszy zgromadzenie pracowitey klassy ludzi w White-Conduit House nie nastąpiło z powodu przedsięwziętych przez rząd środków. Mimo tego iednak dziś rano przed wschodem słońca widziano około 20 ludzi, wychodzących za bramę Islington, w długie opatrzonych kiie, którzy wszędzie oddzierali kartki zabraniaiące zgromadzenia. Około południa zebrało się do 2000 ludzi na placu Conduit-House. Wszyscy wyglądali, iakoby z nayuboższey klassy rzemieślników pochodzili i zdawali się tylko przybydź dla ciekawości i zabawy. Człowiek roznoszący na sprzedaż pasztety, wszedł na pagórek i zaczął do ludu mówić, lecz ulewny deszcz przerwał iego mowę i rozpędził słuchaczów, O godzinie w pół do 3ciey zgromadziło się znowu około 7000 ludzi, wszyscy z nayniższych klass, lecz dotąd niebyła wcale spokoyność przerwana. Przestawano na popychaniu i szkalowaniu obecnych policyanów. Jeden z rzezikieszeniów, korzystał z skłonności tłumu, zaczął do niego mówić, wystawiał potrzebę powszechnego głosowania, i t. d. i nakońcu wezwał słuchaczów, aby na znak przyzwolenia podnieśli ręce w górę. Co, gdy dobrzy ci ludzie uczynili, inni w porozumieniu z tamtym będący złodzieie, korzystali z tey okoliczności do wypróżnienia kieszeni oswobodzonych ludzi, i w krótce spostrzegli, że nietylko szło o polityczne prawo, ale o ich zegarki, chustki i t. d. Z tem wszystkiem pospólstwo, które nie doznało kradzieży, nie dozwoliło policyanom złapanego na uczynku złodzieia zaprowadzić do wiezienia. Zgromadzeni na ulicach chłopcy, którym sprzykszyło się czekać daremnie na większy widok, rzucili się do rozrzucania rozpoczętych budowli domów, lecz na czas ieszcze przybyli policyanie i wstrzymali od dalszey ruiny. Spędzona z tego placu kupa szukała innych przedmiotów, dla okazania swey odwagi i napastowała nawet konno iadących. Konstaklowie, którzy dziś pierwszy raz czynnemi byli, nie dopuszczali i tu zdrożności. Znaczna zbroyna obywatelska siła tak dalece przystraszyła pospólstwo, iż ieszcze przed wieczorem rozeszło się i więcey nigdzie nie zgromadziło. W różnych częściach miasta przedsięwzięte zostały stósowne środki: wszyscy złotnicy bankierowie i kupcy, których sklepy i kantory zachęcić mogły do złupienia ich pospolstwo stanowili razem straż bezpieczeństwa, zgoła, miasto wystawiało nieiako stan oblężenia od przedmieściów.

W Manszestrze podobnež iak tu odbydź się miało zgromadzenie, lecz także zabronionem zostało.

Z Bristol donoszą, iż tam nieprzerwana spokoyność panuie. Tymczasem woyska patroluią ieszcze ciągle we dnie i wnocy.

DONIESIENIA.